

TMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8896

Tarih : 07.11.2024

10/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sağlık ekibinin en önemli parçası olan aile hekimlerinin yaşadıkları sorunların araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İttüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN

Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Birinci basamak sağlık hizmetleri, bireylerin sağlık sistemine ilk başvuru noktası olarak kabul edilen ve toplum sağlığını koruma, hastalıkları önleme, erken teşhis ve tedaviye yönlendirme işlevi gören hizmetlerdir. Bu hizmetler, bireylerin sağlık sorunlarını erken aşamada çözmeyi amaçlamakta ve aynı zamanda sağlık eğitimi ile toplumda sağlıklı yaşam alışkanlıklarını geliştirmeyi hedeflemektedir. Birinci basamak sağlık hizmetleri, sağlık ocağı modeli ile Türkiye'de halk sağlığı açısından çok önemli kazanımlar elde edilmesine neden olmuştur. Örneğin, Çiçek, Kızamık ve vb. bulaşıcı hastalıklarının aşı ile azaltılmasından, üreme sağlığına kadar toplum yararına hizmetler sağlamıştır.

Aile hekimliği sistemi de bu kapsamda 2005 yılında Düzce'de pilot uygulamayla başlatılmış 2010 yılı itibarıyla da tüm Türkiye'ye yaygınlaştırılmıştır. Ancak 2003 yılında AKP iktidarı tarafından başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı ile Sağlık Bakanlığı; yeniden yapılandırmayla *sağlık hizmeti üreten kurum* olmaktan çıkartılmış, neoliberal sağlık politikalar ile sağlığın piyasalaşmasını hızlandıran bir kuruma dönüştürülmüştür. Sağlık kurumlarında; halk sağlığı açısından zorunlu olan koruyucu sağlık hizmetleri yerine halkın sağlığı hiçe sayılarak sağlık piyasalaştırılmış, kar ve rant merkezi haline getirilmiştir. Aile hekimliği sistemi ile birinci basamakta özelleştirmenin önü açılmış, koruyucu sağlık hizmetleri tasfiye edilmiş, hekimler işletmeciyeye, sağlık emekçileri iş güvencesiz işçilere, hastalar da müşteriye

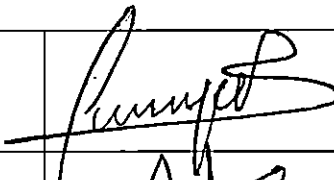
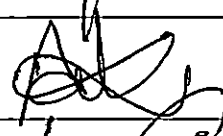
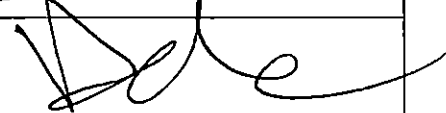
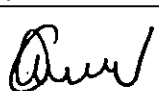
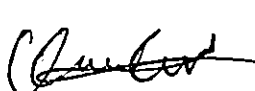
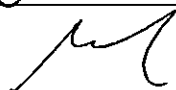
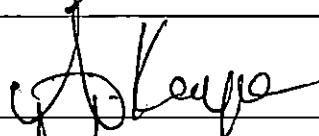
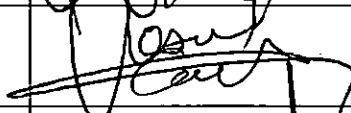
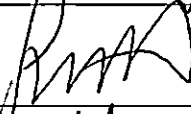
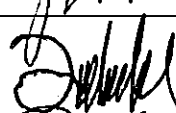
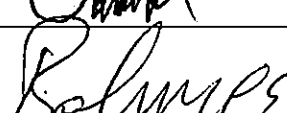
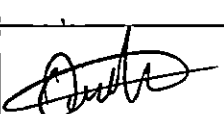
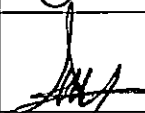
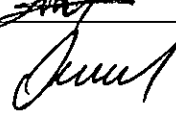
dönüştürülmüştür. Esnek ve performansla dayalı ücretlendirme sistemi ile de sağlık emekçilerine yönelik sömürü derinleşmiştir. Aile hekimlerinin, gereğinden fazla hasta ile ilgilenmek zorunda kalması, uzun çalışma saatleri ve yönetsel iş yükü, iş koşullarının zorlaşmasına sebep olmaktadır. Bu durum, sağlık hizmeti kalitesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Uzun yıllardır koruyucu sağlık anlayışından vazgeçilerek, tedavi ağırlıklı sağlık politikaları, halkın ve sağlık örgütlerinin itirazlarına rağmen uygulamaya konulmuştur. Siyasi iktidarın “kervan yolda düzülür” mantığının sonucu, her gün değıştirilen mevzuat, sağlık çalışanlarının iş güvenliğini ve iş güvencesini de tehlikeye atmaktadır. Son olarak 1 Kasım’da yürürlüğe giren Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliğinde Değışiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik de yine birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Yönetmeliğe göre, kayıtlı kişiler için ödenecek ücretler, hedef nüfusun azaltılması, teşvik ödemelerde lohusa takibi, kronik hasta taraması, akılcı ilaç uygulamaları, memnuniyet oranı gibi düzenlemeler ile geçici aile sağlığı çalışanlarına yapılan ödeme, entegre sağlık hizmeti sunulan yerlerde tutulan nöbetler ve sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi ücretlerinde değışiklik içeren birçok düzenleme yapılmıştır. Yönetmelikte sahanın beklentilerinden uzak, bilimsel kriterlerle ölçülmeyen ve mağduriyetlere neden olabilecek düzenlemeler yer almaktadır. Memnuniyet oranı, sözleşmenin yenilenmesi, sona ermesi, fesih edilmesi ile bürokrasiyi ve iş yükünü artıran düzenlemelere yönelik aile hekimlerinin itirazları yer almaktadır. Örneğın, sözleşme süresi sonunda görevine devam etmek isteyen aile hekimi ve aile sağlığı çalışanın sözleşmelerinin yenilenmesi belirli kriterlere bağılı olarak değıştirilmiştir. Buna göre yapılan muayene ve izlemlerin Bakanlıkça belirlenen gösterge hedef puanına eşit olması veya hedef puanını geçmesi halinde sözleşmenin yenilenmesi, gösterge hedef puanın altında kalması halinde sözleşmenin uzatılmaması hükmü getirilmiştir. Aile hekimlerinin ise yönetmeliğe karşı Sağlık Bakanlığı’ndan taleplerinden bazıları şu şekildedir.

Kamusal bir hizmet olan birinci basamak sağlık hizmetlerinin fiziki ve tıbbi donanımı ve aile sağlığı merkezleri kamu tarafından sağlanmalıdır. Halkımıza nitelikli bir sağlık hizmeti sunabilmemiz için yeterli zaman ve olanak sağlanmalıdır. Koruyucu sağlık hizmetlerinin öncelendiğı ve ekip anlayışını gözetten bir sistem inşa edilinceye kadar Aile Sağlığı Merkezi sayısı hekim başına 2 bin nüfusu aşmayacak şekilde artırılmalıdır. Kadrolu ve güvenceli istihdam modeli ile yeterli hemşire, ebe, teknisyen görevlendirilmeli, aşılama ve diğerkoruyucu hekimlik uygulamaları desteklenmeli, geliştirilmelidir. Kadrosuz, güvencesiz bir şekilde çalışan emekçiler (gruplandırma elemanları) kadroya geçirilmelidir. Aile hekimlerine ve tüm

sağlık emekçilerine emekliliğe yansıyacak tek kalemden oluşan, insanca yaşamaya yetecek düzeyde, izin kullandıklarında, hastalandıklarında, çocuğu olduğunda veya ailesinden biri öldüğünde kesilmeyecek maaş ödenmelidir. Gelire katkısı yüzde 20'yi geçmeyecek ve yapılan hizmetin niteliğini ödüllendiren bir performans uygulamasına geçilmelidir.

Aile hekimlerinin yaşadığı sorunların araştırılması, tespit edilmesi, çözülmesi ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin bir parçası olan aile hekimliğinin halk sağlığı yararına geliştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması bakımından bir meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	